

Õnn ei tule pikutades

Kadri Voorand, Virve Osila

Lugupeetud lastekooride dirigendid!

Kadri Voorandi „Õnn ei tule pikutades” kõlas esmaettekandes 2016. aasta novembris. Eialgu oli tegemist a cappella koorilauluga, ent laulupeoks valmis heliloojal laulust uus versioon ning lisandus ka instrumentaalsaade.

Laul on rõõmsa meeleoluga, energiline ja rütmikas, veidi gosselligu kõlapildiga. Tekst on vahva ja humoorikas ning väga inimliku sõnumiga – õnn võib peituda lihtsates asjades, ent õnne nimel tuleb ka veidi pingutada ja õnne tuleb osata hoida....

Kodulehel on olemas ka minupoolsete märkustega noot, millele palun kõigil dirigentidel pilk peale heita ja ka oma nooti vastavad märked teha.

Lisan siinkohal mõned selgitused, soovid ja soovitusel:

1. Tempo ja esituslaad

Esituse tempo: ♩ = 144. Tempo laulu vältel ei muutu, lõpus ei ole *ritenuto*.

Laulu palun dirigeerida 4-peale (mitte *alla breve*).

Laulu esituslaad peab olema hoogne, ergas ja rõõmus, seda toetavad plaksud ja rõõmuhõisked, mis on nooti sisse märgitud. Esituse puhul tuleb nii dirigendil kui ka lauljail leida energiat kuni viimase noodini! Laulu vaheosas on ka liikumine, mille kirjelduse ja õppevideo leiab laulupeo kodulehelt.

2. Vorm

Vormiliselt on muusikaline materjal jagatud sissejuhatuseks ning neljaks – A-, B-, C- ja D-osaks, mis teose jooksul vahelduvad ja korduvad. (NB! Nooti on jäänud märkimata tähis „C2” laulu lõpuosas, takti 116 juures.)

3. Rütmid

Rütmika on selle laulu üks keerukamaid komponente – esineb palju sünkoope ja punkteeritud rütme, mis on sageli ka pidekaartega ühendatud. Palun väga pöörata tähelepanu rütmide täpsusele! Soovitan harjutada keerukamaid kohti teksti lausudes.

4. Tekst ja diktsioon

Soovin, et laulu tekst oleks hästi kuuldav ja arusaadav. Seetõttu palun pöörata tähelepanu diktsioonile – jälgida, et täishäälikute vahel kostuksid selgelt ka kaashäälikud, siis on loota, et tekst jõuab publikuni. Mõned konkreetsete soovid ka: igal pool, kus esineb sõna „õnn”, palun minna kohe **n**-häälikule (samal ajal mitte rõhutades); palun pöörata tähelepanu r-tähtedele (näiteks **k**rabada, õ**r**nalt, kõ**r**valt jne) ja h-tähtedele (näiteks **h**oian, **h**oolega, puu**h**alg, ka**h**lab jne);

sissejuhatavas lõigus palun laulda "laal-laal la-laal laa" väga aktiivselt ja gossellikult, lauldes selgelt välja I-häälikud; C-osades palun hääldada välja h-tähed – "Jaa, ja jaa, jahh!"

5. Fraseerimine ja hingamised

Fraasid on nelja takti pikkused, hingamised vastavalt pausidele enamasti iga kahe takti järel. B2 osas on I häälel hingamised nelja takti järel. D2 osas toimuvad hingamised nelja või kahe takti järel vastavalt pausidele, ent iga takti lõpus on lühike katkestus, et eraldada sõna lõpus ja järgmise sõna alguses olevaid u-häälikuid. D-osades palun näha pikka kulgemist osa algusest kuni lõpuni. Kogu laulu vältel palun jälgida, et taktide alguses olevale pausile eelnev noot kestaks kuni pausini – nagu näiteks taktis 14 "pikutades", kus s-häälik peab kostuma takti 15 alguses oleval pausil (niisamuti igal pool mujal sarnastes kohtades). A-osade fraasilõppudes olevad kaheksandiknoodid tuleks laulda lühidalt – nagu näiteks taktis 16 "tabada": **da**-silp lühidalt.

6. Meloodia ja harmoonia

Laulus on väga olulisel kohal akordika, palju on akordilist rütmiseeritud liikumist. Siin palun jälgida, et akordid kõlaksid rütmiliselt täpselt ja et balanss häälerühmade vahel oleks paigas. Eelkõige jälgida, et I hääl ei hakkaks liigselt domineerima. B-osad palun esitada laulvalt, tegeleda tuleks ka vokaalikujundusega, et taktides 29, 31, 33, 72, 74 ja 76 ühendada sujuvalt I hääle hüpped 2. oktavi e-noodile ning taktide 37-38 ja 80-81 pikad akordid laulda *crescendoga* ent mitte nõ surudes, vaid avara kõlaga. B-osades palun jälgida ka, et II ja III hääl oleksid kuulda ning liiguksid fraasiga edasi.

7. Dünaamika ja štrihhid

Dünaamika ja štrihhid on kõik täpselt noodis kirjas. Taktides 106 ja 107 jätkub II ja III häälel **ff** dünaamika. Käteplaksud peavad olema teravad ja erksad (taktist 120 kuni laulu lõpuni liiguvad käed plaksudega järjest kõrgemale üles, laulu lõppedes lauljad lehvitavad publikule), rõõmuhõisked julged ja valjud, hästi sobib hõige "hei".

Soovin kõigile jõudu ja rõõmu laulu õpetamisel! Loodan, et see teos oma toreda sõnumi ja noorusliku helikeelega meeldib Teile ja Teie lauljatele ning rikastab koori repertuaari.

Kohtumiseni eelproovides!
Ingrid Kõrvits